אין בהם אלא מצות פרוש בלבד. וקרא דבריית מיעו אלא מסמכתא בעלמא וש"מ וכיון דמלחורייתא שרי בחלילה אמאי נקט בבריית לעיל (דף עב.) לא סם טיהרה אחיטת טרפה אותה ואת החבר המדולדל כה מה שיין סם להזכיר חבר מדולדל דשרי אף בחלילה וי"ל דה"ק חבר המדולדל כה גזרו ביה רבנן חיוור אחלילה ולא גזרו אלא אחת אחיטה מטהרתו כמו עובר דבר אחיטו גופה:

תרי במותם כתיבי. ומ"ת הא אכתי לריכי לכדרבינן בהעור והרוטב (לקמן דף קכח:) יכול בשר הפורש מן הטרפים יהא טמא תלמוד לומר במותם מה מיתה אחיטה עושה אף אילפין כו' וי"ל דכעין מותם והאי דרשה מחד במותם נפקא אי נמי דרשה להחם מנבלתם נפקא מה נבלה אחין עושה אלילין ונקט במותם לפי שהיא דרשה פשוטה:

מחלוקת באבר דעובר חי. וכן ח' לחילו בן ט' כשאר בהמה הוא לר"מ וטעון אחיטה: **ולהאי תנא** דקפריך **טרפה דשחיטה מטהרתה מנא לן.** קאת תימה לכולא מלא גרייתא היא אמ"כ וידע רישא ולא ידע סיפא[ט]: **נפקא ליה מדרב יהודה כו'.** ומ"ת התניא בסיפ רבי אליעזר לחילה (שבת דף קלו.) לאכלה להבדיל בן ח' אחין אחיטתו מטהרתו ורבי יוסי ור"ש ברבי אחמון חומרים אחיטתו מטהרתו והשתא כולהו לא מתוקם כתנא דחתני' לחילו ת"ק להחם משמע לחי לאו לאכלה ה"א דאחיטה מטהרתו ולתנא דחתני' בן ח' כיון דאין באחין אחיטה ידעינן ליה מבהמה טמאה דאין אחיטה מטהרתה אבל כתנא דבריית להכא אחיטה מטהרתה ת"ק דאין אחיטה לכיון דיש באחין אחיטה אגב אמו אין אחיטתו מטהרתו טרפה דשחיטתה מטהרתה מנא ליה דאמרינן דאמרי' בתני' תאמר בטרפה שיש באחין אחיטה (שהיא) [ולפיכך] אחיטתה מטהרתה ועכשיו דאמרי' בבן שמנה אע"ג דיש באחין אחיטה אין שחיטתה מטהרתה טרפה דשחיטתה מטהרתה מנא ליה: או דלמא אפי' לרבנן ארבעה סימנין. כלומר אפי' לרבנן דאמרי לא בעי שחיטה (אבל) ואי שחיט סימנין דאימיה ודאי לא בעי שחיטה אבל אי שחיט סימנין [דידיה] מותר בשחיטתו: א"ל רבא שנוצרה טרפה מן הבטן. כלומר ודאי כן הוא אי נולד טרפה מן הבטן מצינו לה שעת הכושר קודם לכן בענין הזה דאי בעי שוחטו בבטן אמו אלא תני שנוצרה טרפה מן הבטן בבעל חמש רגלים דהתם אפי' שוחטו במעי אמו אין לו שעת הכושר שמשעה שנוצר היה בעל מום בבעל חמש רגלים ויתר כנטול דמי ואם נטלה ירך וחלל שלה (טרפה) [נבלה]:

ט) נראה דל"ל דבמיתה שפיר לוקה וכו'. י) תולי ל"ל לקמן דבמיעו דממו יש באחיטה מ"מ כהוא עלמו וכו'.

נ א מיי' פ"ה מהלכות מאכלות אסורות הל' ו:
ב [ג"ע ר"ד סימן יד סעיף ו בהג"ה]:
נא ג ד מיי' שם הל' יג יד סמג לאוין קלו טוש"ע י"ד סי' יג סעיף כ:

מסורת הש"ס

ס) [לעיל עב. לקמן קכט. קכט:]. ע) [ע"ז סה: לקמן קכט:]. פ) [פרש"י]. צ) [ע"ז סה: לקמן עה.]. ק) [ג"ק קו:]. ר) [שמיני פרשה יז]. ש) [וכן לעיל נח:]. ת) [ועמ"ש על הגליון תוס' ספחים נו: ד"ה אלא לאחן]. ע) [ל"ל טרפה. יעב"ן].

תורה אור השלם

1. וְכֹל אֲשֶׁר יִפֹּל עָלָיו מִמֵּתָם בְּטֻמְאָם מִכֹּל כְּלִי עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ עוֹר אוֹ שָׂק כָּל כְּלִי אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב וְטָהֵר:
ויקרא יא לב
2. וְכִי יָמוּת מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִיא לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד הָעָרֶב: ויקרא יא לט

גליון הש"ס

מתני' מצא בן תשעה ח. ע"ז נמ' ד"ס מצא ע"ש תום' ד"ס אימו: **רש"י** ד"ה כי אמרי אנא וכו' דלא משום גבלה מתרינן. תמוה לי אמאי ל"ש כפשוטו דאפילו בזמן הזה כיון עם הגידים והעצמות לגבי גבלה הוי אפי' איטור וכן ל"מ לתוספתו לבן עח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' וכיה אמר כמתמוקת בזה לך וכו'. ג"ע מיי' פ"ה מהלכות מאכלות אסורות הל' יא ועי"ש במ"מ:

מוסף רש"י

מקצת בהמה מטמאה. כגון אבר מאבות, מדכתיב וכי ימות מהמעט כעין מיתה שאינה עושה אלילין, והייט אבר, ופיפיה דקרע העוגע בנבלתה יטמא, ומקצת בהמה אינה מטמאה. ואף על פי שאינה כמתה כגון טרפה שחחטה (לקמן קכח:).

אין בהן אלא מצות פרוש בלבד יתיב רב יוסף קמיה דרב הונא ויתיב וקאמר אמר רב יהודה אמר רב אכלו לזה לוקה אמר ליה ההוא מרבנן לא תציתו ליה הכי אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב אכלו לזה אינו לוקה אמר ליה רב הונא אנן אמאן נסמוך אהדרינהו רב יוסף לאפיה אמר ליה מאי קושיא [א]כי אמרי אנא במיתה דעושה ניפול כי אמר איהו בשחיטה דאינה עושה ניפול אמר רבא מנא הא מלתא דאמור רבנן [ב]מיתה עושה ניפול שחיטה אינה עושה ניפול דכתיב [1]וכל אשר יפול עליו מהם במותם יטמא למעוטי מאי אילימא למעוטי בחייהם מנבלתם נפקא אלא ש"מ מיתה עושה ניפול ואין שחיטה עושה ניפול אמר ליה רב אדא בר אהבה לרבא והא קרא בשרצים כתיב אמר ליה אם אינו ענין לשרצים דלאו בני שחיטה נינהו תנהו ענין לבהמה ואכתי מבעי ליה [ג]בעין מיתה לחין ממאים יבשים אין מטמאים תרי במותם כתיבי אמר רב חסדא מחלוקת באבר דעובר חי אבל באבר דעובר מת דברי הכל שחיטה עושה ניפול [א] ורבה אמר כמחלוקת בזה כך מחלוקת בזה: בן שמנה חי [וכו']: והתניא בן שמנה חי יוכיח שאף על פי שיש במינו שחיטה אין שחיטתו מטהרתו אמר רב כהנא יש במינו שחיטה אגב אמו ותנא דידן מינא דאמיה לא פריך ולהאי תנא דפריך טרפה דשחיטתה מטהרתה מנא ליה דאמר [ג]רב יהודה אמר רב ורבנן תבעי לרב"מ ותבעי לרבנן תבעי לר"מ עד כאן לא קאמר רבי מאיר בן פקועה טעון שחיטה ה"מ היכא דיצא לאויר העולם אבל במעי אמו לא שריא ליה שחיטה או דילמא אפילו לרבנן [ד]ד' סימנין אכשר ביה רחמנא אמר רב חנניא ת"ש הרי שנולדה טרפה מן הבטן ואי איתא משכחת לה דהיתה לה שעת הכושר דאי בעי עייל ידיה ושחטה אמר ליה רבא תני שנוצרה טרפה מן הבטן ומשכחת לה בבעלת ה' רגלים: **מתני' [2]השוחט את הבהמה ומצא בה בן שמנה חי [ה]מצא בן תשעה חי [ו]טעון שחיטה או מת או בן תשעה מת קורעו ומוציא את דמו [ז]וחייב באותו ואת בנו דברי ר"מ וחכמים אומרים [ח]שחיטת אמו מטהרתו**

מיתה עושה ניפול ואין שחיטה עושה ניפול. מסקנא דמלתא דרבנן ורבה מסמכתא בעלמא. תלמא אין שחיטה עושה ניפול: **תלנו זוקה.** האבר המדולדל: **אינו זוקק.** דמלות פרוש בעלמא הוא: **אהדרינהו.** בכעס: **כי אמרי אנא.** לזוקה משום אבר מן החי ניפול ומסתייע דב [ס]דלא משום נבלה מתרינן ולא משום אבר מן החי: **ולא אבר.** בשרלים כתיב: **מנבלתם נפקא.** וכי יפול מנבלתם: **תלא.** הכי קאמר כל אבר יפול מהם במותם על ידי מיתה הוא נפילה מהם לישנים המדולדלים בהם: **בשרלים כתיב.** דלא שייכא בהו שחיטה והיכי מעעטת שחיטה מהאי קרא: **אם אינו ענין כו'.** דעל כרחך במותם מיעוטא הוא לגופיה לא לישטריך להא במתים מסתעי דנבלתם כתיב ונכתוב וכי יפול למימרא דעושים ניפול ולא בעי במותם תלא על כרחך למעוטי שחיטה: **דלאו בני שחיטה נינהו.** ולא לישטריך במותם להא לפילו שחיטתם מיתה היא: **בעין מיתה.** כעין שעת מיתה שהיו לחים למעוטי שרץ שיבש: **דעובר חי.** דיש במינו שחיטה מהניא שחיטה אף לאבר היוצא לעולה: **והתניא.** בתורת כהנים[ו] גבי וכי יעות מן הבהמה כו': **בן ח' יוכיח שאף על פי שיש במינו שחיטה אין שחיטתו מטהרתו.** אם נולד ושחטו אבל אבר דאבר כל אף שחיטה עושה לו טרפה בשחיטת במינו אין שחיטתו מטהרתו ומתני' קתני בן ח' אין במינו שחיטה: **אמר רב יהודה.** הכי דקתני תנא דבריית יש במינו שחיטה אגב אמו קאמר שניתר בשחיטת אמו: **מינה דאמיה לא פריך.** לא תשיבא ליה פירכא דהואיל ואין בבני ח' שחיטה אין במינו שחיטה קיימא ליה: **ולהאי תנא.** דבריית דפריך מינה דאמיה ושבר יש במינו שחיטה קיימא ליה: **טרפה דשחיטה מטהרתה מנא ליה.** תיפוק ליה מבהמה טמאה דאין שחיטתו מטהרתו: **ושחט בה בן ט' חי.** ויצא אבר שחיטתו ואמו קיימת. בן ח' לא קא מיבעי ליה דהא אפילו יצא לאויר העולם ושחטו תנן במתניתין (לעיל דף עב:) אין שחיטתו מטהרתו: **אבל במעי אמו לא שריא שחיטה.** דילמא וכ"ש לרבנן דאמרי לא בייכא ביה שחיטה כלל אפילו יצא חי לאחר שחיטה דאין שחיטה בו אלא ביצא לאויר בחיי אמו: **או דילמא אפי' לרבנן.** דאין לה שחיטה כלל אפילו יצא חי שחיטתם מיתה היא: **תלנו בני שחיטה נינהו.** ולא לישטריך במותם להא לפילו שחיטתם מיתה היא: **בעין מיתה.** כעין שעת מיתה שהיו לחים למעוטי שרץ שיבש: **דעובר חי.** דיש במינו שחיטה מהניא שחיטה אף לאבר היוצא לעולה: **והתניא.** בתורת כהנים[ו] גבי וכי יעות מן הבהמה כו': **בן ח' יוכיח שאף על פי שיש במינו שחיטה אין שחיטתו מטהרתו.** אם נולד ושחטו אבל אבר דאבר כל אף שחיטה עושה לו טרפה בשחיטת במינו אין שחיטתו מטהרתו ומתני' קתני בן ח' אין במינו שחיטה: **אמר רב יהודה.** הכי דקתני תנא דבריית יש במינו שחיטה אגב אמו קאמר שניתר בשחיטת אמו: **מינה דאמיה לא פריך.** לא תשיבא ליה פירכא דהואיל ואין בבני ח' שחיטה אין במינו שחיטה קיימא ליה: **ולהאי תנא.** דבריית דפריך מינה דאמיה ושבר יש במינו שחיטה קיימא ליה: **טרפה דשחיטה מטהרתה מנא ליה.** תיפוק ליה מבהמה טמאה דאין שחיטתו מטהרתו: **ושחט בה בן ט' חי.** ויצא אבר שחיטתו ואמו קיימת. בן ח' לא קא מיבעי ליה דהא אפילו יצא לאויר העולם ושחטו תנן במתניתין (לעיל דף עב:) אין שחיטתו מטהרתו: **אבל במעי אמו לא שריא שחיטה.** דילמא וכ"ש לרבנן דאמרי לא בייכא ביה שחיטה כלל אפילו יצא חי לאחר שחיטה דאין שחיטה בו אלא ביצא לאויר בחיי אמו: **או דילמא אפי' לרבנן.** דאין לה שחיטה כלל אפילו יצא חי